

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2P/15/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8520200191
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danka Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2020:8520200191.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou Mgr. Dankou Majdákovou v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: F. K., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom XXX XX H. č. XXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, Farbiarska 57, 064 01 Stará Ľubovňa, otec: V. K., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom XXX XX H. č. XXX, t.č. Q. č. XX matka: A. K., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom XXX XX H. č. XXX, právne zastúpená JUDr. Gáborom Szárazom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Garbiarska 20, 064 01 Stará Ľubovňa o návrhu matky na úpravu práv a povinnosti rodičov k mal. dieťaťu a návrhu otca na úpravu styku, takto

rozhodol:

I. Maloletý F. K., nar. XX.X.XXXX sa z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky A. K., nar. XX.X.XXXX, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok.

II. Otec V. K., nar. XX.X.XXXX je p o v i n n ý prispievať na výživu mal. F. K. sumou 70 eur mesačne, ktoré výživné je povinný platiť vždy do 15.dňa toho - ktorého mesiaca vopred k rukám matky A. K. počnúc dňom 14.2.2020.

III. Dlžné výživné za obdobie od 14.2.2020 do 30.9.2020 v celkovej sume 267, 50 eur sa otcovi maloletého dieťaťa p o v o l u j e splácať v pravidelných mesačných splátkach po 30 eur spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej splátky.

IV. Návrh matky aby sa styk neurčoval a návrh otca na úpravu styku sa vylučuje na samostatné konanie.

V. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka maloletých detí (ďalej len navrhovateľka) podala na tunajší súd návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinnosti k mal. F., ktorým žiadala, aby súd zveril dieťa do jej starostlivosti, otca zaviazal platením výživného v sume 40 eur mesačne počnúc dňom podania návrhu, styk otca so synom žiadala neurčiť. Návrh odôvodnila tým, že s otcom dieťaťa od 28.10.2019, kedy bol vzatý do väzby nevedie spoločnú domácnosť. Od tejto doby celú výchovu a starostlivosť o dieťa zabezpečuje výlučne sama. Ďalej opísala svoje osobné, majetkové a zárobkové pomery, pomery otca a mal. syna. K návrhu pripojila sobášny list, rodný list dieťaťa a súhlas otca s návrhom.

2. Súd uznesením č.k. 2P/15/2020-18 zo dňa 4.3.2020 ustanovil mal. dieťaťu kolízneho opatrovníka a to Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni.

3. Súd poučil účastníkov konania o ich procesných právach a povinnostiach.

4. Podaním doručeným súdu dňa 17.4.2020 otec dieťaťa oznámil, že od 1.1.2019 poberá čiastočný invalidný dôchodok vo výške 180 eur, výdaje na domácnosť mal cca 30 eur na stravu, oblečenie hygienu od 100 do 250 eur. Podaním doručeným súdu dňa 5.10.2020 otec dieťaťa opísal svoje osobné, majetkové a zárobné pomery, súčasne požiadal pre prípad ak syn bude zverený matke, aby bolo upravené jeho stretávanie sa so synom, podľa jeho návrhu.

5. Pojednávania vytyčeného na deň 6.10.2020 sa rodičia nezúčastnili, neúčasť navrhovateľky ospravedlnil jej právny zástupca, súhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti. Otec dieťaťa svoju neúčasť ospravedlnil, súčasne požiadal aby súd pojednávanie odročil, nakoľko si chce zvoliť právneho zástupcu JUDr. Maroša Zimu, ktorý je v súčasnosti PN. Súd návrhu otca dieťaťa na odročenie pojednávania nevyhovel, pretože plná moc na zastupovanie otca dieťaťa súdu predložená nebola. Podľa názoru súdu otec dieťaťa mal dostatočne dlhý časový priestor na zvolenie si advokáta, požiadanie o odročenie pojednávania z tohto dôvodu jeden deň pred pojednávaním súd vníma ako snahu o predĺženie konania, a tým porušenie ústavného práva všetkých účastníkov konania, aby ich vecbola prejednaná bez zbytočných prieťahov, preto návrhu otca na odročenie pojednávania nevyhovel.

6. Na pojednávaní právny zástupca zotrval na podanom návrhu, návrh otca na úpravu styku navrhol zamietnuť, prípadne vylúčiť na samostatné konanie. Zdôraznil, že rodičia nevedú spoločnú domácnosť od októbra 2019, od tejto doby je dieťa výlučne v starostlivosti matky. Otec isté obdobie bol aj vo výkone väzby, zdôraznil, že voči otcovi dieťaťa je vedné trestné stíhanie za zločin nebezpečného vyhrážania, ktorého sa mal dopustiť voči matke dieťaťa a neveste. Ďalej potvrdil, že otec na výživu dieťaťa od podania návrhu zaplatil výživne v celkovej výške 260 eur.

7. Kolízny opatrovník navrhol, dieťa zveriť matke a otca zaviazat' platením výživného v sume 100 eur mesačne odo dňa podania návrhu. Zdôraznil, že sociálnym šetrením neboli zistené nedostatky v starostlivosti matky o dieťa. Dal do pozornosti skutočnosť, že od septembra 2020 dieťa navštevuje druhý stupeň základnej školy, 5. ročník, má zvýšene výdaje pokiaľ ide o prirodzený rast a prechodom na druhý stupeň. Tiež má za to, že udelenie súhlasu na vycestovanie dieťaťa do zahraničia nemôže byť podmienené výškou výživného, rovnako poukázal na výšku nákladov, ktoré ma matka v súvislosti so starostlivosťou o dieťa. Návrh otca na úpravu styku navrhol vylúčiť na samostatné konanie, nakoľko nebol ustanovený za kolízneho opatrovníka pre takéto konanie a tiež je nevyhnutné zistiť názor dieťaťa na tento návrh.

8. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil sa s obsahom predložených listinných dôkazov preukazujúcich osobné, majetkové a zárobné pomery rodičov dieťaťa, rodinné pomery rodičov mal. dieťaťa a maloletých detí na základe čoho ustálil tento skutkový stav:

9. Mal. F. K. pochádza z manželského zväzku matky A. K. a otca F. K., rodičia nevedú spoločnú domácnosť od októbra 2019 kedy bol otec dieťaťa vzatý do väzby. Od tejto doby rodičia nevedú spoločnú domácnosť, syn je v starostlivosti matky.

10. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni zo dňa 7.7.2020 (čl. 44) mal súd preukázané, že matka spolu s dieťaťom býva v rodinnom dome, ktorý je v bezpodielovom spoluvlastníctve oboch rodičov. Maloleté dieťa má vytvorené vhodné podmienky pre svoj vývoj. Matka je v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nemá žiaden príjem. Poberá prídavok na 1 dieťa v sume 24,95 eur mesačne. Náklady na domácnosť predstavujú výdaje na elektrinu 106 eur mesačne, mobil 32 eur mesačne, internet 8,60 eur mesačne, TV 96 eur ročne, drevo 400 eur na 4 mesiace. Otec dieťaťa je obvinený z dôvodu nebezpečného vyhrážania, má obmedzenia v rámci voľného pohybu na slobode, je monitorovaný monitorovacím zariadením po prepustení z väzby. Mal. F. je zdravý, navštevuje 5. ročník základnej školy, chodí na počítačový krúžok. Náklady na jeho starostlivosť matka vyčíslila sumou 220,50 eur mesačne. Mal. F. uviedol, že s mamou má parádny vzťah, má ju veľmi rád. S mamkou sa vie o všetkom porozprávať. K otcovi má horší vzťah, má ho trochu rád, nezaujímá sa teraz o neho. S otcom sa nekontaktuje, chce byť s mamou a s otcom sa nemá záujem stretávať, teraz nie. Nechce s ním byť, oklamal ho a tiež kvôli tomu čo všetko sa stalo. Veci mu kupuje mamka. Matka má vytvorené podmienky pre mal. dieťa, pozná jeho potreby a vie ich zabezpečiť, je spôsobilá postarať sa o dieťa.

11. Zo zabezpečených listinných dôkazov a výsluchu kolízneho opatrovníka mal súd preukázané, že navrhovateľka je od 8.7.2019 v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nemá žiaden príjem, poberá

prídavky na dieťa v sume 24,95 eur mesačne. Býva v rodinnom dome patriacom do BSM, platí elektrinu 102,10 eur mesačne, internet 8,60 eur mesačne, telefón 31 eur mesačne, palivové drevo 100 eur mesačne.

12. Otec dieťaťa poberá čiastočný invalidný dôchodok v sume 188,50 eur, v súčasnosti podľa jeho vyjadrenia iný príjem nemá. V období od 1.7.2007 do 9.7.2019 pracoval ako samostatne zárobkové činná osoba, odvádzal SP odvody v roku 2019 z vymeriavacieho základu 477 eur mesačne (čl. 96 spisu). Podľa Daňového priznania za rok 2018 dosiahol celkové príjmy 14 074,99 eur a celkové výdaje 9 736,14 eur (čl. 66 -83 spisu). Za rok 2019 daňové priznanie doposiaľ nepodal (čl. 66 spisu). Z jeho vyjadrenia vyplynulo, že vo februári 2020 mu bola vyplatená dotácia z poľnohospodárskej platobnej agentúry v sume 4 000 eur (čl. 87 spisu). Zo správy obce Haligovce (čl. 59 spisu) vyplýva, že otec dieťaťa nie je evidovaný ako samostatne hospodáriaci roľník, činnosť ukončil 9.7.2019. Podľa správ OR PZ v Starej Ľubovni (čl. 84 spisu) je držiteľom a vlastníkom nákladného privesu, rok výroby 2001, poľnohospodárskeho traktora, rok výroby 1984, nákladného privesu, rok výroby 2014 a osobného motorového vozidla C. P. rok výroby 2010. Otec dieťaťa bol v období od 28.10.2019 do 6.4.2020 väzobne stíhaný, v súčasnosti býva pri sestre z dôvodu prebiehajúceho trestného konania voči jeho osobe.

13. Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 8T/47/2020 mal súd preukázané, že dňa 11.9.2020 prokurátor Okresnej prokuratúry v Starej Ľubovni doručil súdu obžalobu na otca mal. dieťaťa pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j) Tr. zák., § 139 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že dňa 28.10.2019 v čase okolo 18.30 hod. v rodinnom dome v obci H. č. XXX, okres Stará Ľubovňa pod vplyvom alkoholu opakovane vulgárne nadával svojej manželke A. K., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom H. XXX, okr. Stará Ľubovňa, pričom chodil po chodbe na hornom podlaží domu a kričal jej „ježibaby pojebané, lesby skurvené“, načo sa poškodená A. K. pred ním zo strachu zamkla v miestnosti spálne na hornom podlaží domu aj so synom F. K., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom H. XXX a s vnučkou O. K., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom H. XXX, následne po príchode syna K. K., nar. XX.X.XXXX a jeho manželky S. K., nar. XX.X.XXXX, obaja trvale bytom H. XXX, naďalej vulgárne nadával a hrešil, chodil po schodoch vedúcich na horné podlažie domu kde rukami búchal po zábradlí, kričal a vyhrážal sa im, že toto musí skončiť, že ich všetkých pozabíja a že podpáli dom, pričom uvedeným konaním u poškodených A. K., F. K., K. K., S. K. a O. K. vzbudil dôvodnú obavu o ich život a zdravie, že svoju vyhrážku aj uskutoční. Táto trestná vec doposiaľ nie je skončená.

14. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

15. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

16. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

17. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

18. Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo

maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťaťi domáhať na súde.

19. Podľa § 25 ods. 1 ZoR rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

20. Podľa § 25 ods. 2 ZoR ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

21. Podľa § 25 ods. 3 ZoR ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom.

22. Podľa § 25 ods. 4 ZoR ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže na návrh niektorého z rodičov zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

23. Podľa § 26 ZoR ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

24. Podľa § 43 ods. 1 ZoR maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, má právo vyjadrovať ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

25. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

26. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

27. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

28. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

29. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

30. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

31. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

32. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

33. Podľa § 76 ods. 2 Zákona o rodine proti pohľadávkam na výživné je započítanie vzájomných pohľadávok prípustné len dohodou. Ak ide o výživné pre maloleté deti, započítanie nie je možné.

34. Podľa § 76 ods. 3 Zákona o rodine prípade omeškania povinného s plnením výživného určeného rozhodnutím súdu, má oprávnený právo požadovať úroky z omeškania z nezaplatenej sumy podľa predpisov občianskeho práva.

35. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

36. Podľa § 2 ods. 1 C.m.p. na konania podľa toho zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

37. Podľa § 217 ods. 1 prvá veta C.s.p. pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

38. Podľa § 230 C.s.p. ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

39. Podľa § 166 ods. 2 C.s.p. ak sa v žalobe uvádzajú veci, ktoré sa na spojenie nehodia, alebo ak odpadnú dôvody, pre ktoré súd konanie spojil, súd môže niektorú vec vylúčiť na samostatné konanie.

40. Podľa § 40 C.m.p. súd môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú, aj vtedy, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu.

41. Podľa § 121 C.m.p. rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Právne posúdenie vecí:

42. Predmetom konania je úprava práv a povinností rodičov k maloletému F., teda zverenie dieťaťa niektorému z rodičov, určenie výživného zo strany druhého rodiča, úpravu styku dieťaťa s rodičom, ktorému neboli zverené.

43. Súd vo všeobecnosti pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností vždy prihliadne predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa, ako aj na jeho citové väzby, vývinové potreby a stabilitu budúceho výchovného prostredia. To boli aj prvoradé hľadiska pri rozhodovaní súdu o úprave práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu. Je potrebné vždy dbať na to, aby sa zabezpečili čo najpriaznivejšie podmienky pre zdarný a zdravý vývoj dieťaťa a na jeho citové väzby k tomu - ktorému rodičovi.

44. Prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní súdu bol záujem maloletého F..

45. Matka sa o mal. F. stará od jeho narodenia, od októbra 2019, kedy bol otec dieťaťa vzatý do väzby, túto starostlivosť zabezpečuje sama. Súd má za to, že je vo výsostnom záujme dieťaťa aby žilo s rodičom a v prostredí, kde ho budú mať radi, dokážu a chcú mu poskytnúť lásku, pocit bezpečia a ochrany i všestrannú starostlivosť. Súd má za to, že takáto starostlivosť mal. dieťaťu bude poskytnutá zo strany jeho matky. Doposiaľ nebolo zistené, aby matka starostlivosť o dieťa zanedbávala a ani nebolo preukázané, aby o dieťa nebolo náležitým spôsobom postarané. Otec k starostlivosti matky o mal. dieťa nemal výhrady, neprejavil záujem o osobnú starostlivosť o dieťa. Dieťa samo vyjadrilo želanie ostať s matkou, kolízny opatrovník súhlasil so zverením dieťaťa matke.

46. Z uvedených dôvodov súd mal. F. zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok.

47. Súd zdôrazňuje, že rodičia sú povinní navzájom spolupracovať pri výchove svojho dieťaťa, ak by tomu tak nebolo, potom ten rodič, ktorý spoluprácu odmieta je výchovne nespôsobilý.

48. Dieťa má právo na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom. S ohľadom na vzťah rodiča k dieťaťu, s ktorým je v osobnej starostlivosti je výchovnou úlohou rodiča, aby viedol dieťa k úcte k druhému rodičovi, pokiaľ rodičia správne pochopia význam svojej úlohy pri výchove dieťaťa, potom si musia byť vedomí toho, že majú prvotnú zodpovednosť za prípravu dieťaťa na stretnutie s druhým rodičom. Obaja rodičia si musia uvedomiť, že úloha druhého rodiča pri výchove má svoj význam a pokiaľ by si toto právo nevedeli navzájom zabezpečiť, potom možno dôvodne pochybovať o ich výchovnej spôsobilosti.

49. Súd dodáva, že je v záujme maloletého dieťaťa, aby sa dospelí rodičia naučili navzájom konštruktívne komunikovať o záležitostiach svojho dieťaťa.

50. Súd zdôrazňuje, že oprávnenie a povinnosť obidvoch rodičov zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok trvá, aj keď súd upraví ich práva a povinnosti k deťom v zmysle § 36 Zákona o rodine a rozhodne, že jednému z rodičov detí zveruje do osobnej starostlivosti. Rodičovské práva a povinnosti zostávajú zachované, touto úpravou ide len o úpravu výkonu tých rodičovských práv a povinností v bežných veciach, ktoré vyplývajú a súvisia s osobnou starostlivosťou o mal. dieťa. Vo všetkých podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností by sa však rodičia mali dohodnúť. Ak sa o týchto podstatných veciach nedohodli, podľa § 35 Zákona o rodine na návrh niektorého z rodičov rozhodne v tomto smere súd.

51. Matka podaným návrhom žiadala určiť výživné v sume 40 eur mesačne, otec s takýmto návrhom súhlasil, kolízny opatrovník navrhol určiť výživné v sume 100 eur mesačne.

52. Vyživovacia povinnosť rodičov k dieťaťu trvá do času kým dieťa nie je schopné samo sa živiť. Táto schopnosť závisí od toho, kedy sa dieťa stáva spôsobilým uhrádzať svoje odôvodnené potreby z odmeny za vlastnú prácu takej povahy, ktorá zodpovedá jeho fyzickým a duševným predpokladom a potrebám spoločnosti.

53. Je nesporné, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Výživné má vždy prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri určení výšky výživného sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti, ako aj majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen subjektívnymi vlastnosťami.

54. V zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine je pri každom rozhodovaní o vyživovacej povinnosti povinného voči dieťaťu rozhodujúci príjem, ktorý by rodič reálne mohol dosahovať a nie príjem, ktorý fakticky dosahuje. Ak sa tvrdený príjem javí ako nepravdivý, je povinnosťou súdu prihliadnuť na celkové majetkové pomery a tzv. potencialitu príjmov, t.j. k jeho zjavne nevyužitým schopnostiam. Otec dieťaťa tvrdil, že jeho príjem pozostáva len z čiastočného invalidného dôchodku v sume 188,50 eur a že vo februári 2020 mu bola vyplatená suma 4 000 eur z poľnohospodárskej platobnej agentúry.

55. Rodičmi navrhované výživné v sume 40,- eur mesačne podľa názoru súdu nezodpovedá kritériu odôvodnených potrieb mal. dieťaťa a schopnostiam a možnostiam povinného - otca dieťaťa. Konanie o určení výživného maloletému dieťaťu je konaním, ktoré môže začať aj bez návrhu a v ktorom súd nie je viazaný návrhom, v tomto konaní je výnimka zo zásady ne ultra petitem tak, ako je to uvedené v § 40 C.m.p. Preto súd prekročil návrh navrhovateľky.

56. Súd má za to, že otec mal. dieťaťa je objektívne schopný dosahovať príjem dostatočný pre plnenie vyživovacej povinnosti voči mal. dieťaťu v rozsahu 70,- eur mesačne, pretože disponuje takými schopnosťami a skúsenosťami, ktoré by mohol adekvátne zúročiť. Výživné v sume 70 eur mesačne predstavuje cca 37 % z jeho čiastočného invalidného dôchodku, okrem tohto príjmu mal otec v roku 2020 príjem aj z poľnohospodárskej platobnej agentúry. Ďalej vlastní motorové vozidlo, nehnuteľností (spoluvlastnícke podiely poľnohospodárskej pôdy). Výdavky či iné náklady nie je samo o sebe možné z hľadiska plnenia vyživovacej povinnosti zohľadňovať, nakoľko výživné na maloleté dieťa má prednosť pred všetkými ostatnými výdavkami rodičov, a taktiež nie je možné pri určení výšky výživného zohľadňovať bežné náklady na domácnosť (ktoré sú na strane oboch rodičov). Každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich vlastných potrieb. Preukázanie výdavkov povinného rodiča môže slúžiť ako dôkaz na stanovenie jeho životnej úrovne, avšak nie ako dôkaz, že rodič nemá

dostatok finančných prostriedkov na to, aby plnil primeranú výživovaciú povinnosť k svojmu dieťaťu. Keďže plnenie výživovacej povinnosti je prvoradou zákonnou povinnosťou rodičov, rodič je povinný plne rešpektovať výživovaciú povinnosť a svoje výdavky usmerniť tak, aby plnenie výživovacej povinnosti nebolo ohrozené.

57. Súd konštatuje, že výživné zohľadňuje iba časť nevyhnutých potrieb mal. dieťaťa a je nepochybné, že matka na strane ktorej musí súd prihliadnuť na jej osobnú starostlivosť o dieťa, dopĺňa zdroje výživy dieťaťu na hranicu prospešnú a nevyhnutnú pre jeho všestranný rozvoj a dobrovoľne si plní výživovaciú povinnosť voči mal. dieťaťu. Súd poznamenáva, že je povinnosťou druhého rodiča - ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, teda otca, aby hľadal všetky možnosti, svoje rezervy, tak aby svojmu dieťaťu poskytol stanovený rozsah výživovacej povinnosti v sume 70 eur mesačne, ktorý podľa názoru súdu zodpovedá odôvodneným potrebám mal. dieťaťa, keď minimálne náklady na jeho starostlivosť vyčíslila matka sumou 226,50 eur mesačne, ktorú suma vzhľadom na vek dieťaťa, jeho zdravotný stav súd považuje za primeranú.

58. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti, súd má za to, že je v schopnostiach otca prispievať na výživu jeho syna sumou 70 eur a táto suma podľa názoru súdu zodpovedá aj odôvodneným potrebám maloletého, preto určil výživné v tejto sume.

59. Súd dáva do pozornosti rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 4Tdo 250/12 z 18.4.2012 z ktorého okrem iného vyplýva, že splodenie dieťaťa nie je šport ani zábava, aj keď sa to na začiatku niektorým jedincom tak zdá. V skutočnosti budúci rodič splodením dieťaťa preberá na seba povinnosť a zodpovednosť, ktorá ho bude prevádzať po celý ďalší život, niekedy až do jeho vlastnej smrti. Preto je dôležité, aby sa choval tak, aby svojím záväzkom a povinnostiam dokázal vždy a za každých okolností čeliť.

60. Počiatok určenia výživovacej povinnosti súd určil odo dňa 14.2.2020, v zmysle § 77 ods. 1 Zákona o rodine, keďže nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by mal priznať výživné predom doručenia návrhu na súd.

61. Súd zároveň zaviazal otca mal. dieťaťa zaplatiť dlžné výživné za obdobie od 14.2.2020 do 30.9.2020 vo výške 267,50 eur, ktoré povolil otcovi dieťaťa v zmysle § 232 ods. 4 C.s.p. splácať v pravidelných mesačných splátkach po 30 eur spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej splátky.

62. Súd pri výpočte dlžného výživného vychádzal z určeného mesačného výživného 70 eur, čo za uvedené obdobie činí sumu 267,50 eur ($2/20 - 15$ dní ($70:28 \times 15$) čo je 37,50, $3-9/2020$, t.j. 7×70 čo je 490 eur, spolu 527,50). Podľa zhodných tvrdení rodičov za uvedené obdobie otec na výživu dieťaťa uhradil sumu 260 eur. Na základe uvedeného dlžné výživné činí 267,50 eur (527,50 eur mínus úhrady 260 eur).

63. Štvrtým výrokom súd vylúčil, v súlade s § 166 ods. 2 C.s.p., na samostatné konanie návrh matky, aby styk otca so synom nebol určený súdnym rozhodnutím a návrh otca dieťaťa na úpravu styku so synom, keďže o týchto návrhoch je potrebné vykonať ďalšie dokazovanie.

64. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 C.m.p. v zmysle ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti štvrtému výroku rozsudku odvolanie nie je prípustné (§ 357 C.s.p.)

Proti ostatným výrokom rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.).

Prokurátor môže podať odvolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 361 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 1,2 C.m.p.)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 63 C.m.p.)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, v ktorej bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu možno vykonať zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.